

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem, v právní věci žalobců: **a) N. H.**, nar., **b) H. A.**, nar., **c) nezl. Y. H.**, nar., **d) nezl. S. H.**, nar., všichni státní příslušnost I. r., zajištění v, zastoupení Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly pátrání a eskort, se sídlem Kounicova 24, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 17. 5. 2016 č. j. KRPB-74630-45/ČJ-2016-060022-50A a č. j. KRPB-74612-46/ČJ-2016-060022-50A,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobci se žalobou domáhali zrušení shora specifikovaných rozhodnutí, jimž bylo žalobci ad a) a žalobkyni ad b) prodloužena doba zajištění o dalších 35 dnů. Rozhodnutími žalované ze dne 25.3.2016 č. j. KRPB-74612-12/ČJ-2016-060022-50A a č. j. KRPB-74630-11/ČJ-2016-060022-50A byli žalobci podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3

zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajištění za účelem jejich předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo podle přímo

použitelného právního předpisu Evropské unie (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26.6.2013), kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“ či „Dublinské nařízení“).

II. Žaloba

Žalobci namítali, že dle odůvodnění rozhodnutí žalované hlavním důvodem k prodloužení zajištění je i nadále existence nebezpečí jejich útěku, neboť je prokázáno, že jsou žadateli o mezinárodní ochranu v Bulharsku. V posuzovaném případě se jedná o pokračující zbavení osobní svobody, a tudíž musí být takové rozhodnutí podloženo pádnými důvody, aby i po formální stránce bylo zcela bezchybné. Dle názoru soudu je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné a musí být zrušeno podle § 76 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“).

Žalobci rovněž namítali, že v řízení nebyli poučeni o svých právech a rovněž neměli žádné informace, co se v řízení děje. Dostali jenom *Oznámení o zahájení správního řízení ve věci rozhodnutí o povinnosti opustit území*, avšak nedostali žádné poučení nebo informace o probíhajícím řízení dle Dublinského nařízení.

Důsledkem prodloužení trvání zajištění žalobce a) a b) je zbavení osobní svobody všech žalobců, včetně nezletilých žalobců c) a d), a to jejich umístěním do ZZC, které za současné situace, kdy na území ČR nemají příbuzné, nezletilí nemohou svévolně opustit. Ve smyslu judikatury ESLP jsou tedy i přes absenci formálního rozhodnutí o zajištění nezletilí žalobci zbavení osobní svobody, nebo jsou naplněny tzv. objektivní a subjektivní kritéria zajištění. Nezletilí žalobci jsou tak zbavení osobní svobody bez právního základu, přičemž jenom na základě rozhodnutí o prodloužení zajištění svého otce a matky, což nesplňuje ani základní kritérium zákonnosti dle čl. 5 Úmluvy, a to navíc na základě nesprávného odstavce § 129 zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí o zajištění nepřiměřeně zasahuje do jejich rodinného a soukromého života a do práva na jejich osobní svobodu a v rozhodnutí nebyl dostatečně posouzen nejlepší zájem dětí.

Žalobci dále namítali, že žalovaná v rozhodnutí jen velice stručně posuzuje aplikaci tzv. alternativ k zajištění dle § 123 b zákona o pobytu cizinců. Odkázali zde na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.10.2012, č.j. 7 As 107/2012-40. Nevyužití aplikace mírnějšího opatření by měla být náležitě odůvodněna zejména, protože se jedná o zbavení svobody celé rodiny. Rozhodnutí proto nesplňuje povinnosti náležitého odůvodnění rozhodnutí dle § 68 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).

Žalobci dále namítali, že žalovaný se nezabýval reálným předpokladem pro navrácení či přemístění do příslušného státu EU. Žalobci odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.3.2010, č.j. 2 As 80/2009-66. K zajištění žalobců může dojít pouze tehdy je-li perspektiva jejich navrácení či přemístění reálná. Dle statistik Ministerstva vnitra za rok 2015 odeslala ČR do Bulharska celkem 67 žádostí o přijetí či převzetí zpět, přičemž k faktickému přemístění cizince došlo jen v 8 případech. Z těchto 8 případů pak byly přibližně dvě třetiny transferů realizovány v měsíci červnu. Rovněž odkázali na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 26.5.2016, č.j. 46 Az 3/2016-32, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Ministerstva vnitra č.j. OAM-427/DS-PR-P18-2016 ze dne 12.4. 2016 a č.j. OAM-428/DS-PR-P18-2016 o

předání do Bulharské republiky. Žalobci dále poukázali na rozsudek zdejšího soudu č.j. 33 A 65/2015-35 a Nejvyššího správního soudu ze dne 23.11.2011, č.j. 7 As 79/2010-150. Rozhodnutí žalovaného je proto nepřezkoumatelné.

III. Vyjádření žalované

Žalovaná především uvedla, že nezl. žalobci c) - d) nebyli zajištěni, ale podle § 140 odst. 1 zákona o pobytu cizinců v zařízení ubytování (odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2011, č.j. 7 As 103/2011-54). Ubytování nezletilých žalobců v ZZC společně s rodiči bylo pro ně nejlepší možným řešením a zvolený postup odpovídal zájmu dítěte, jak je stanoví čl. 3 Úmluvy o právech dítěte (žalovaná zde odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.7.2014, č.j. 4 Azs 115/2014-37, ze dne 30. 9. 2011, č.j. As 103/2011 a ze dne 17.7.2016, č.j. 1 Azs 39/2015-56). Jejich ponechání mimo ZZC by s ohledem na jejich věk a skutečnost, že se na území ČR nenacházel žádný jejich příbuzný ani jiná osoba, která by se o ně mohla postarat, zcela nemožné. Žalobce ad a) i žalobkyně ad b) souhlasili s tím, aby s nimi byly jejich děti umístěny v ZZC. ZZC je dostatečně přizpůsobeno pro pobyt nezletilých dětí. Rodiny bývají ubytovány v samostatném pokoji s vlastním sociálním zařízením a jídelním koutem. Pokoje si umístění mají uklízet sami, čímž si vytváří neužší prostředí, kde dočasně žijí. Pokud si pokoje neuklíží, provede základní úklid (vytření podlahy) úklidová služba. Úklidová služba uklízí především společné prostory a sociální zařízení. Umístění mají možnost volného pohybu, včetně vymezených venkovních prostor do 23 hod, kdy se uzavírá vchod hlavní budovy. Po budově se mohou volně pohybovat i v noční době. Rodiny mají možnost se vzájemně navštěvovat, děti si mohou společně hrát. Děti mohou i se svými rodiči uvnitř budovy navštěvovat dětské centrum, případně využít ve venkovních prostorech areálu dětského hřiště, kde jsou umístěny skluzavky, prolézačky, houpačky a pískoviště. K dispozici jsou služby psychologa a pedagoga. Rodičům i jejich dětem jsou dále k dispozici cizojazyčná knihovna, čajovna, tělocvična a výtvarná dílna. Žalobci jsou ubytováni v části zařízení, které je určeno pouze pro rodiny, případně samostatné ženy a jsou tedy odděleni od části zařízení, ve které pobývají samotní muži. PČR provádí ostrahu toliko vně zařízení. Podmínky pro pobyt s dětmi monitorovala i veřejná ochránkyně práv. Ve své zprávě ze dne 5.11.2015 konstatuje, že v ZZC panují diametrálně odlišné podmínky, než zaznamenala při svých návštěvách v srpnu nebo začátkem října (vše dostupně na www.ochrance.cz). Žalovaná se tedy rádně zabývala otázkou zásahu do rodinného a soukromého života žalobců. Sami žalobci navíc před žalovanou uvedli, že souhlasí s tím, aby jejich děti byli po celou dobu v ZZC s nimi. Žalovaná závěrem k této námitce uvedla, že to byli právě žalobci a), b), rodiče, kteří své nezl. děti vystavili nelehké životní situaci namísto, aby vyčkali skončení azylového řízení v pobytovém středisku v Bulharsku či Maďarsku, kde jim žádné pronásledování nehrozilo, pokračovali za pomoci převaděčů v nelegální cestě do Německa.

Žalovaná dále uvedla, že v posuzovaném případě je rozhodnutí prvním úkonem v řízení a tudíž se neuplatní § 36 odst. 3 správního řádu. Proto ani nemohla žalovaná pochybit, co se týče námitky absence poučení nebo informací o probíhajícím řízení podle Dublinského nařízení. Žalobci však o svých právech poučení byli prostřednictvím poučení, jenž je součástí napadeného rozhodnutí.

Žalovaná rovněž uvedla, že se otázkou možnosti uložení zvláštního opatření dle § 123 b zákona o pobytu cizinců zabývala poměrně obsírně (str. 5 odst. 2). Stejně tak se zabývala otázkou, zda je předání žalobců v rámci dublinského řízení potencionálně možné. Žalobci

uváděné statistické údaje se vztahují k roku 2015 a s ohledem na to, že k prodloužení zajištění došlo v měsíci dubnu 2016, nejsou pro posouzení věci relevantní. Odkázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu č.j. 10 Azs 256/2015-62 a 2 Azs 288/2015-43.

Žalovaná závěrem uvedla, že její rozhodnutí splňuje požadavky dle § 68 odst. 3 správního řádu a je přezkoumatelné.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Soud k věci uvádí, že rozhodnutí žalovaného neshledal nepřezkoumatelnými, jak namítali žalobci úvodem své žaloby, když uváděli, že rozhodnutí není podloženo pádnými důvody.

Podle čl. 28 odst. 2 Dublinského nařízení platí, že *členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li **vážné nebezpečí útěku** na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění **přiměřené** a nelze účinně použít jiná **mírnější donucovací opatření***. Podle definičního ustanovení čl. 2 písm. n) Dublinského nařízení se "nebezpečím útěku" rozumí *existence důvodů, které se zakládají na **objektivních kritériích vymezených právními předpisy**, pro které je možné se v konkrétním případě domnívat, že žadatel nebo státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, na které se vztahuje řízení o přemístění, může uprchnout*.

Dle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců *policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie²⁰⁾ nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie³⁷⁾ přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území*.

Dle § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.

Objektivní kritéria vážného nebezpečí útěku jsou tedy vymezeny v § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Objektivní kritéria nebezpečí útěku byla rovněž vymezena judikaturou Nejvyššího správního soudu. Z rozsudku ze dne 10. 6. 2015, čj. 2 Azs 49/2015 – 50, plyne, že mezi objektivní kritéria, na jejichž základě lze provést zajištění osob ve smyslu § 129 zákona o pobytu cizinců, patří i předchozí porušování právních předpisů členského státu společně s porušováním právních předpisů Evropské unie samotné (cizinci konkrétně porušili povinnost zůstat na území Maďarska a vyčkat rozhodnutí o azylu, předtím nelegálně vstoupili nejen do ČR, ale též do Maďarska). V jiném rozsudku byla jako další kritéria uvedena: vstup cizince do schengenského prostoru bez pobytového oprávnění společně s jeho vnitřně rozpornými výpověďmi o vstupu do České republiky a jeho celkovou nehodnověrností (rozsudek ze dne 4. 12. 2014, čj. 9 Azs 199/2014 – 49, bod 17). Obdobně lze zmínit usnesení

rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010 – 153, bod 17, podle něhož jedním z kritérií nebezpečí útěku je neoprávněný vstup nebo pobyt cizince na území České republiky (srov. též rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2015, čj. 1 Azs 39/2015 – 56). Jiným důvodem může být nezjištěná identita cizince, který nemá žádné doklady (rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2014, čj. 2 Azs 57/2014 – 30).

V rozhodnutích je uvedeno, že žalobci jsou žadatelé o mezinárodní ochranu v Bulharsku a měli za povinnost setrvat na tomto území až do skončení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Namísto toho se s pomocí převaděčů přes Srbsko vydali do Maďarska, kde coby žadatelé o azyl opětovně opustili tábor pro žadatele o azyl a pokračovali směrem do Německa. V České republice zůstat nechtějí, jejich cílem je Německo. V posuzovaném případě žalobci porušil povinnost zůstat na území Bulharska a vyčkat rozhodnutí o azylu. Stejně tak nevyčkali rozhodnutí v Maďarsku, kde rovněž požádali o mezinárodní ochranu, ale které nebylo dle Dublinského nařízení k jejímu posouzení příslušné. Žalobci rovněž nelegálně vstoupili a pobývali na území ČR, ale i nelegálně vstoupili na území Bulharska a Maďarska. Žalobci přitom ani neuvažovali o dobrovolném návratu do země příslušné k posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobci tedy opakovaně porušili předpisy práva členského státu i právní předpisy Evropské unie. Dle názoru soudu nelze ani akceptovat, aby se žadatelé o mezinárodní ochranu nekontrolovaně a svévolně pohybovali mezi jednotlivými členskými státy Evropské unie. K zabránění takového negativního jevu lze využít i institut zajištění. Soud má za to, že žalobci kumulativně splnili více shora uvedených objektivních kritérií vážného nebezpečí útěku, a proto žalovaná v souladu se zákonem rozhodla o jejich zajištění. Žalovaná pak v rozhodnutí poměrně podrobně popisuje průběh řízení dle Dublinského nařízení, včetně lhůta stanovených v čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení a celkové nepřekročitelné doby 90 dnů. Rozhodnutí žalovaného je zcela přezkoumatelné a srozumitelné odůvodněné.

Žalobci dále namítali, že v řízení nebyli poučeni o svých právech a neměli navíc žádné informace, co se v řízení děje. K tomu soud uvádí, že dle 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.* Soud souhlasí se žalovaným, že v posuzovaném případě pak nemohla ani žalované vzniknout povinnost, aby před vydáním rozhodnutí dala žalobcům možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu. Není však pravdou, že žalobci nebyli vůbec poučeni o svých právech. Součástí správního spisu je *Poučení zajištěné osoby* ze dne 25. března 2016, které obsahuje výčet práv žalobců. Žalobci poučení převzali, přičemž jim bylo tlumočeno. V rozhodnutí o zajištění žalobců je pak popsáno, jak bude v rámci dublinského řízení postupováno, včetně jednotlivých lhůt dle čl. 28 nařízení. Nelze proto přijmout argumentaci žalobců, že by neměli žádné informace o průběhu Dublinského nařízení.

Žalobci namítali, že důsledkem prodloužení zajištění žalobce ad a) a ad b) je zbavení osobní svobody všech žalobců, včetně nezletilých žalobců ad c) a d), a to jejich umístěním do ZZC. Rozhodnutí o zajištění pak nepřiměřeně zasahuje do jejich rodinného a soukromého života a do práva na jejich osobní svobodu a v rozhodnutí nebyl dostatečně posouzen nejlepší zájem dětí. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2011, čj. 7 As 103/2011.54 byla řešena věc týkající se nezletilého žalobce. Je v něm mj. uvedeno: „V *prvé řadě je však*

nutno odmítnout tvrzení, že žalobou napadeným rozhodnutím byl žalobce b) zbaven osobní svobody. Tímto rozhodnutím, jak výslovně vyplývá z jeho výroku, byla totiž zajištěna za účelem vyhoštění toliko žalobkyně a). Na žalobce b) v důsledku zajištění jeho matky dopadá pouze ust. § 140 zákona o pobytu cizinců, podle něhož je provozovatel zařízení pro zajištění cizinců oprávněn ubytovat v části s mírným režimem cizince, vůči kterému má zajištěný cizinec vyživovací povinnost nebo jej má v péči, nelze-li zajistit péči o něj jiným způsobem. Pokud k ubytování dojde, pobývá tento cizinec v zařízení v režimu ubytovaného cizince. Zákon také výslovně uvádí, že je-li ubytovaný cizinec schopen uvědomit si omezení spojená s pobytem v zařízení, přihlíží se k jeho projevu vůle. Může přitom zařízení opustit, má-li zajištěnu péči jiným způsobem. Jde-li o nezletilého nebo osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům, může opustit zařízení jen po písemném souhlasu zákonného zástupce. Ubytovaní žalobce b) tedy v žádném případě nebylo nevyhnutelným důsledkem zajištění jeho matky a výrazně záviselo na její vůli, resp. vůli jeho zákonných zástupců. Přes nízký věk žalobce b) může být jeho péče zajištěna i jinak, než pobytem v zařízení spolu s matkou. Je však také na ní, aby ona sama zvážila, která z variant bude v souladu s nejlepším zájmem jejího dítěte. Pokud faktické okolností vedou k závěru, že pobyt dítěte v zařízení s jeho matkou je v jeho nejlepším zájmu, nejedná se o důsledek přímo vyplývající z rozhodnutí o zajištění matky. Umístění nezletilého do zařízení pro pobyt cizinců je primárně výsledkem rozhodnutí jeho zákonných zástupců, byť je nutnost tohoto rozhodování vyvolána změnou faktického stavu, spočívající v omezení osobní svobody osoby, která má nezletilého v péči. Rozhodnutím o zajištění žalobkyně a) tedy nedošlo k omezení osobní svobody ani práva volného pohybu žalobce b).“ Z výše citovaného rozhodnutí tedy plyne, že v důsledku rozhodnutí o zajištění žalobců ad) a a ad b) nedošlo k omezení jejich osobní svobody či volného pohybu, jak bylo namítáno. Soud se i dále zabýval zásahem do rodinného a soukromého života, či posouzení nejlepšího zájmu dětí. Soud k tomu uvádí následující. Princip nejlepšího zájmu dítěte (čl. 3 Úmluvy o právech dítěte) a slučování rodin, resp. zachování práva na soukromý a rodinný život (čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod) je reflektován i Dublinským nařízením (viz k tomu zejm. preambule tohoto nařízení bod 13, 14 a 16). V souladu s těmito principy je zřejmé, že v situaci, kdy jsou zajištěni rodiče nezletilých dětí, je obecně vzato v zájmu těchto dětí, aby s nimi mohli přebývat na stejném místě, jsou-li zachovány základní životní standardy zohledňující potřeby nezletilých. Podobně problém vnímá i relevantní judikatura, z níž krajský soud poukazuje zejm. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 39/2015-56, přístupný na www.nssoud.cz. Jestliže se podle § 130 odst. 1 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o zajištění cizince vykonává v tzv. „zařízení“, pak je třeba usuzovat, že by rodina měla být ubytována společně v jednom zařízení pro pobyt cizinců. V rozsudku Nejvyššího správního soudu dne 17. června 2015, č. j. 1 Azs 39/2015-56 je mj. uvedeno: „[23] Žalovaná i krajský soud v odůvodnění svých rozhodnutí vychází z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 Azs 115/2014 – 37. Soud se zde zabýval obdobnými skutkovými okolnostmi, jaké jsou dány v případě stěžovatelů. K otázce existence alternativ uvedl, že podle § 130 odst. 1 zákona o pobytu cizinců „rozhodnutí o zajištění cizince se zpravidla vykonává v zařízení“, přičemž „zařízení“ představuje legislativní zkratku podle § 18 písm. d) bod 2 zákona o pobytu cizinců, jíž je míněno zařízení pro zajištění cizinců. Dále dovodil, že slovo zpravidla v § 130 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze interpretovat tak, že by správní orgán mohl zcela libovolně uvážit, kam zajištěné osoby umístí. Tomuto závěru odpovídá znění důvodové zprávy k zákonu o pobytu cizinců, podle níž „institut zajištění, aplikovaný vůči cizincům, má za cíl zejména zabránit cizinci v narušování veřejného pořádku, tj. porušování zákona protiprávním jednáním trvajícím či opakovaným, maření výkonu úředních rozhodnutí a současně zabezpečit dosažitelnost cizince pro realizaci správního vyhoštění jako opatření, které má za cíl vycestování cizince, jehož pobyt na území je v rozporu se zákonem.“ Dospěl tedy k závěru, že vzhledem k účelu zajištění je zřejmé, že

jej nelze realizovat kdekoliv, ale pouze v místě se specifickou kombinací podmínek. Dále soud v tomto citovaném rozhodnutí posuzoval podmínky v ZZC a shledal je vhodnými pro pobyt nezletilých dětí a konstatoval, že stěžovateli navržený výkon zajištění v příjímácím zařízení namísto v zařízení pro zajištění v daném případě není přípustný.

[24] K okolnostem, kdy je spolu se zajištěnými rodiči do zařízení pro zajištění cizinců umístěováno i dítě, se několikrát vyjádřil ESLP, zejm. v rozsudku ze dne 19. 1. 2010 ve věci Muskhadzhiyeva a další proti Belgii (stížnost č. 41442/07) a v rozsudku ze dne 19. 1. 2012 ve věci Popov proti Francii (stížnosti č. 39472/07 a č. 39474/07). V obou těchto rozhodnutích, skutkově velmi podobných nyní projednávané věci, se ESLP podrobně zabýval umístěním nezletilých dětí do detenčních zařízení spolu s jejich zajištěnými rodiči. Zákonnost takové situace soud *a priori* nevyloučil, avšak přípustnost takového opatření odvozoval mimo jiné od vhodnosti podmínek panujících v zařízení pro zajištění pro pobyt nezletilých dětí. V rámci přezkumu vhodnosti zařízení pro tam umístěné nezletilé dítě ESLP dospěl k závěru, že je třeba posoudit, zda jde o zařízení obývané primárně dospělými osobami a jestli je v něm silně patrná přítomnost policie. Pozornost věnoval také celkové atmosféře v zařízení (hřiště, dětem přizpůsobené prostory...) a zda v něm probíhají aktivity, které děti zaměstnávají“

Jak plyne z výše citovaného rozhodnutí NSS, tak není vyloučeno, aby děti byly umístěovány do ZZC, je však třeba posoudit vhodnost podmínek v ZZC. Žalovaná v rozhodnutí na str. 3 hodnotí podmínky v ZZC. Uvádí, že ZZC je dostatečně přizpůsobeno pro pobyt nezletilých dětí. Rodiny bývají ubytovány v samostatném pokoji s vlastním sociálním zařízením a jídelním koutem. Děti mohou i se svými rodiči uvnitř budovy navštěvovat dětské centrum, případně využít ve venkovních prostorech areálu dětského hřiště, kde jsou umístěny skluzavky, prolézačky, houpačky a pískoviště. K dispozici jsou služby psychologa a pedagoga. Rodičům i jejich dětem jsou dále k dispozici cizojazyčná knihovna, čajovna, tělocvična a výtvarná dílna. Ve vyjádření k žalobě pak žalovaná připojila i hodnocení dalších okolností (např. provádění úklidu, ostraha objektu, možnost pohybu po areálu apod.). Soud si je vědom, že ZZC Bělá-Jezová byla v minulém roce terčem kritiky, a to zejména ze strany nevládních organizací, tak i státních orgánů, zejm. veřejného ochránce práv (viz k tomu aktuální vyhodnocení situace v tomto zařízení ze dne 13. 10. 2015, které shrnuje kontrolované období od 31. 8. 2015 do 3. 10. 2015, které je přístupné na internetových stránkách této instituce http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/ochrana_osob/ZARIZENI/Zarizeni_pro_cizince/2015-rijen-Bela-Jezova-ZZ_vyhodnoceni.pdf), která by měla vyústit v přijetí konkrétních opatření pro zlepšení podmínek v tomto zařízení. Nicméně již v tiskové zprávě veřejné ochránkyně práv ze dne 5. 11. 2015 je uvedeno, že se podmínky pro zadržené cizince zlepšily (dostupné na www.ochrance.cz). Žalobci pak v rámci žalobci netvrdili, že by v ZZC panovaly takové podmínky pro pobyt dětí, které by znamenaly porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a nebyly by slučitelné s principem nejlepšího zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. V tomto směru pak nenavrhli ani žádné důkazy. Soud tedy neshledal tuto námitku důvodnou.

Soud se dále zabýval námitkou, že žalovaný dostatečně nezabýval zvláštním opatřením za účelem vycestování. Soud k tomu uvádí, že dle § 123 odst. 4 zákona o pobytu cizinců policie zvláštní opatření za účelem vycestování neuloží, jde-li o nezletilého cizince bez doprovodu nebo o cizince, u něž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu. Žalobce ad a) i žalobkyně ad b) shodně uvedli, že v České republice zůstat nechtějí, jejich cílem je zajistit dětem lepší budoucnost a chtěli by se dostat do Německa. Z jejich vyjádření je tedy zřejmé, že mají v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného

smluvního státu (Německa) a proto ani nebylo možné zvláštní opatření za účelem vycestování dle § 123 b uložit.

Soud nadto k věci uvádí, že dle § 123 b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“)* je

a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,

b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo

c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.

K písm. § 123 b odst. 1 písm. a) soud uvádí, že neexistence trvale dostupné adresy skutečného pobytu cizince brání uložení takového opatření, neboť na této dostupnosti je použitelnost opatření založena. K tomu soud uvádí, že žalobce ad a) i žalobkyně ad b) shodně uváděli, že v ČR si nemají možnost zajistit ubytování ani obživu. Uložení opatření dle § 123 b odst. 1 písm. a) je proto vyloučeno. V rámci řízení o zajištění rovněž neuváděli, že by disponovali takovými finančními prostředky, aby bylo možné využít postupu dle § 123 b odst. 1 písm. b), tj. složení finanční záruky. Takovou skutečnost pak netvrdili ani v žalobě. Dle názoru v úvahu by nepřicházelo ani uložení zvláštního opatření dle § 123 odst. 1 písm. c), neboť žalobci neměli možnost si zajistit místo pobytu na území ČR, od čehož je potom odvozena jejich povinnost hlásit se na PČR. Rozhodující, ale je, že dle § 123 odst. 4 vůbec žalobcům nebylo možné zvláštní opatření za účelem vycestování uložit.

Žalobci dále namítali, že se žalovaný nezabýval reálným předpokladem pro navrácení či přemístění do Bulharska. Argumentovali statistikami Ministerstva vnitra ČR a rozsudkem zdejšího soudu č.j. 33 A 65/2015-35. K tomu soud uvádí, že zacházení ze statistikami předávání cizinců se podrobně vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 6. 5. 2016, č.j. 10 Azs 256/2015-55. V rozsudku je mj. uvedeno:

„[35] Práce se statistikou je o to problematičtější, že tato čísla vypovídají o velké migrační vlně roku 2015, která, jak obecně známo, nemá v historii několika posledních dekád v Evropě paralelu. Je obecně známou skutečností, že počty uprchlíků v průběhu roku 2015 se dramaticky měnily, což souviselo se změnami počasí, ročního období a reálnou možností dostat se přes nejčastěji překračovanou řecko-tureckou hranici, respektive přes další hranice směrem do střední Evropy. Zatímco jeden měsíc byla záchytná centra v Maďarsku přeplněna, a možnost realizace přemístění cizinců byla vskutku malá, následující měsíc se situace mohla zcela proměnit. Z údajů o počtu žádostí o předání žadatelů o mezinárodní ochranu za poslední měsíce a počtu v tomto období realizovaných transferů nelze proto bez dalšího zjistit pravděpodobnost předání cizince, a to ani měl-li být cizinec předán do Maďarska v relativně krátké lhůtě, jak je tomu v případě žalobce (nejpozději do 22 dnů od data vydání rozhodnutí, tj. do 7. 11. 2015). Statistické údaje za rok 2015 je proto nutné považovat spíše za určité

indikátory příštího vývoje než za důkazy o tom, jak úspěšné bude předávání žadatelů o mezinárodní ochranu v dalším, byť bezprostředně navazujícím období.

[36] Jak správně uvádí stěžovatelka, pokud by ze statistik o předávání cizinců za poslední období vyplynulo, že úspěšnost předání byla rovna nule, nelze bez dalšího uzavřít, že i v dalším období neexistuje rozumná šance na realizaci účelu zajištění, tedy předání cizince do Maďarska. Právě k takovému závěru ovšem krajský soud míří. Na základě takového výkladu statistických údajů by stěžovatelka musela navždy rezignovat na plnění svých zákonných úkolů, neboť v návaznosti na první období s „nulovou úspěšností“ předání by paušálně bylo vyloučené jakékoliv budoucí zajišťování cizinců za účelem jejich předání (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 16. 3. 2016, čj. 3 Azs 283/2015-62). Případné vyprázdnění právního institutu zajištění za účelem předání žadatele o mezinárodní ochranu do státu, který je příslušný o jeho žádosti rozhodnout, by zcela jistě neprospělo ani dalšímu použití nařízení Dublin III v praxi.

[37] Zdejší soud tedy opakuje, že práce se statistickými údaji vyžaduje opatrnost a pečlivost. Vždy třeba zkoumat, nakolik jsou vnesená data relevantním obrazem skutečnosti, třeba si zvolit vhodnou metodu jejich zkoumání a nakonec se při výkladu výsledků neuchýlit k jejich nepřipustnému zjednodušení. Statistika jako výpověď o realitách vnějšího světa jinak ztrácí jak na přesnosti, tak na přesvědčivosti. Právě uvedené nemá vést k rezignaci na používání statistiky jako relevantního důkazu, ale k jeho používání racionálním způsobem. Ke statistickým údajům o vývoji předávání cizinců dle nařízení Dublin III by vždy měly přistoupit další skutečnosti, a to zejména jiné než statistické prokázání aktuálních systémových překážek předání cizinců na straně dožadujícího či dožádaného státu (např. zavalení a paralyzace příslušných orgánů z důvodu množství probíhajících řízení). Nabízí se i použití oficiálních zpráv Evropské unie či vyjádření dotčeného státu k praxi provádění nařízení Dublin III.“

Žalovaný se perspektivou předání zabýval na str. 8 odst. 2 rozhodnutí. Vyšel zejména z toho, že Bulharsko zaslalo dne 6.4.2016 souhlas s přijetím zpět žalobců. Žalované rovněž nebyly známy žádné důvody, dle kterých by předání nebylo uskutečnitelné. V posuzovaném případě Bulharsko vyslovilo souhlas přijetím zpět a nebyl ani dán důvod se domnívat, že by absentoval reálný předpoklad dosažení účelu zajištění, tedy je-li evidentní, že cizince nebude do jiného členského státu Evropské unie ve lhůtách stanovených v čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení předán. Statistické údaje za rok 2015 pak nejsou pro posouzení věci úplně rozhodné a žalobci ani netvrdili další aktuální systémové překážky předání cizinců na straně dožadujícího či dožádaného státu (např. zavalení a paralyzace příslušných orgánů z důvodu množství probíhajících řízení). I žalobci uváděný rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 46 Az 3/2016, tak, jak je citují, neznamena, že by předávání dle Dublinského nařízení do Bulharska nefungovalo. Je toliko konstatováno, že se ministerstvo vnitra možností předání do Bulharska dostatečně nezabývalo. S ohledem na výše uvedené soud ani tuto jejich námitku neshledal důvodnou.

V. Náklady řízení

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 věta první s.r.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V posuzované věci nebyli žalobci úspěšní, proto právo na náhradu nákladů řízení bylo

možno přiznat žalované. Jelikož však nebylo zjištěno, že by v souvislosti s tímto řízením žalované náklady vznikly, a žalovaná je ani nepožadovala, rozhodl soud tak, že právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 21. června 2016

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová